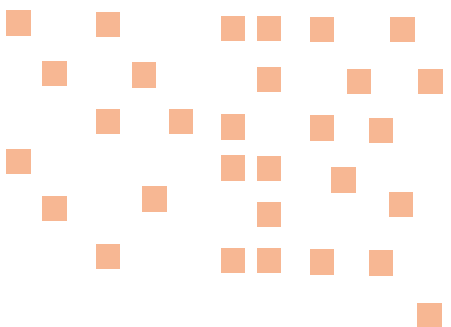

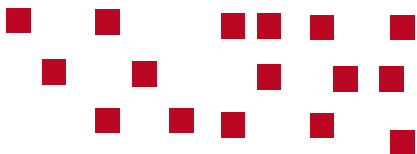
SENEGAL

**SYTUACJA
BEZPIECZEŃSTWA**

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia dla
ludności cywilnej w Senegal**

**DPU-WIKP-424/282/2026
13.05.2026**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Senegalu.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LUDNOŚĆ

Ludność Senegalu szacowana jest na ok. 18,8 mln osób.^[1]

SKŁAD ETNICZNY

Wolof 39,7%, Pulaar (Fulanie / Peul) 27,5%, Sereer 16%, Mandinka 4,9%, Jola (Diula) 4,2%, Soninke 2,4% i inni.^[2]

SKŁAD RELIGIJNY

Muzułmanie 97%, chrześcijanie głównie katolicy 2,7%^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Senegal uzyskał niepodległość w 1960 r. jako część byłego imperium francuskiego. Obecnie jest republiką prezydencką.^[4]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Senegal dzieli się na 14 regionów: Dakar, Diourbel, Fatick, Kaffrine, Kaolack, Kedougou, Kolda, Louga, Matam, Saint-Louis, Sedhiou, Tambacounda, Thies, Ziguinchor.^[5] Regionami zarządzają Rady Regionalne, wybierane w wyborach lokalnych.^[6]

¹ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#people>

² Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#people>

³ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#people>

⁴ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#government>

⁵ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#government>

⁶ Academic Accelerator, Subdivisions Of Senegal, <https://academic-accelerator.com/encyclopedia/subdivisions-of-senegal>

Regiony dzielą się na 45 departamentów, te zaś na dystrykty (arrondissements), a dystrykty na gminy (communes). 113 miejscowości uważanych jest za miasta. ^{[7][8]}

Mapa podziału administracyjnego Senegalu ^[9]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Prezydent jest wybierany w wyborach powszechnych na pięcioletnią kadencję, w dwóch rundach bezwzględną większością głosów. Urząd prezydencki może być sprawowany przez tę samą osobę nie więcej niż dwukrotnie. Od kwietnia 2024 r. funkcję tą pełni **Bassirou Diomaye FAYE**, który uzyskał 54% głosów. Drugie miejsce zajął dotychczasowy premier, Amadou Ba, otrzymując 36% głosów. Kolejne wybory są przewidziane w marcu 2029 r. ^[10]

RZĄD I PREMIER

Władzę wykonawczą w Senegalu sprawuje rząd. Funkcję premiera sprawuje od kwietnia 2024 r. **Ousmane SONKO**. ^[11]

⁷ Wikipedia, Subdivisions of Senegal, https://en.wikipedia.org/wiki/Subdivisions_of_Senegal

⁸ Academic Accelerator, Subdivisions Of Senegal, <https://academic-accelerator.com/encyclopedia/subdivisions-of-senegal>

⁹ Wikimedia, Commons, Senegal, administrative divisions - de - monochrome.svg, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Senegal_administrative_divisions_-_de_-_monochrome.svg

¹⁰ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#government>

¹¹ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#government>

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

W Senegalu istnieje jednoizbowy Parlament (Zgromadzenie Narodowe), w którym zasiada 165 posłów na 5-letnią kadencję. Ostatnie wybory parlamentarne miały miejsce w dniu 17 listopada 2024 r. Zwyciężyła w nich partia **PASTE**F (*Patriotes africains du Sénégal pour le travail, l'éthique et la fraternité*), na której czele stoi Ousman Sonko, zdobywając 130 miejsc w parlamencie. 16 miejsc zdobyła Koalicja Takku Wallu Senegal, 19 inne partie i kandydaci niezależni.^[12]

SYSTEM PRAWNY

Prawo obowiązujące w Senegalu wzorowane jest na francuskim systemie prawa cywilnego.^[13]

KARA ŚMIERCI

Senegal należy do krajów, w których prawo nie przewiduje kary śmierci za jakiegokolwiek przestępstwo.^[14]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Senegalu w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2024 r. 19 osób, do 10 października 2025 r. – 7. Dane za 2026 r. nie są dostępne. Większość ofiar stanowiły osoby, które zginęły w wyniku przemocy tłumy lub interwencji służb bezpieczeństwa w trakcie zamieszek i protestów.^[15]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za bezpieczeństwo w Senegalu odpowiadają senegalskie siły zbrojne, które w swoich kompetencjach mają zarówno obronę terytorialną, jak i bezpieczeństwo wewnętrzne. Wspierają one również rząd cywilny w takich dziedzinach, jak profilaktyka zdrowotna, rozwój infrastruktury, ochrona środowiska oraz reagowanie na klęski żywiołowe. Do głównych obszarów zainteresowania sił zbrojnych należą: zapobieganie działaniom ugrupowań rebelianckich na południu kraju, bezpieczeństwo morskie oraz ochrona granic przed przemytem oraz działaniami islamskich grup z regionu Sahelu powiązanych z Al-Kaidą i Państwem Islamskim. Wojsko uczestniczy w zagranicznych misjach pokojowych i wielonarodowych ćwiczeniach, a jego najbliższym partnerem

¹² Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#government>

¹³ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#government>

¹⁴ Amnesty International, Death sentences and executions in 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

¹⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

w dziedzinie bezpieczeństwa tradycyjnie jest Francja.^[16] W lipcu 2025 r. wojska francuskie zlikwidowały ostatnią stałą bazę wojskową w tym kraju i w ogóle w Afryce Zachodniej, przekazując ją wojsku senegalskiemu.^[17]

Od 1982 r. największym problemem w dziedzinie bezpieczeństwa była wojna domowa w regionie Casamance. Powodem konfliktu były żądania miejscowych plemion, by rząd, zdominowany przez większością grupę Wolof, zaprzestał marginalizacji i dyskryminacji innych grup etnicznych. Rebelianci działali w Ruchu Sił Demokratycznych Casamance (ang.: **Movement of the Democratic Forces of the Casamance – MFDC**).^[18] Na przełomie 2021 r. i 2022 r. armia przeprowadziła ofensywę wojskową przeciw rebeliantom ukrywającym się w lasach, niszcząc ich bazy.^[19] W maju 2023 r. pierwsza z frakcji MFDC zgodziła się na podpisanie porozumienia pokojowego, kończącego konflikt,^[20] a w lutym 2025 r. podpisano porozumienie pokojowe, na skutek którego niemal wszystkie frakcje tego ugrupowania zaprzestały ataków.^{[21][22]}

W 2025 r. odnotowano jedynie dwa zdarzenia, o które podejrzewano partyzantów, w tym jeden atak na patrol wojska.^[23]

Na pozostałym obszarze Senegalu okresowo może dochodzić do masowych protestów o gwałtownym przebiegu, które jednak są rzadsze od zmiany rządu w 2024 r., porwań lub przestępstw o charakterze kryminalnym. W rzadkich przypadkach dochodzi do prywatnych kłótni na tle etnicznym lub potyczek między rolnikami i pasterzami. Na ogół są to pojedyncze incydenty o małej skali, które nie przeradzają się w trwałe konflikty.^[24]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Nie znaleziono informacji wskazujących na to, by w Senegal obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

¹⁶ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#military>

¹⁷ AP (Associated Press), France withdraws from Senegal, ending its permanent military presence in West Africa, 17.07.2025, <https://apnews.com/article/senegal-france-military-withdrawal-57d150687e18cd20ac6a6d7194821208>

¹⁸ Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#military>

¹⁹ Global Organized Crime Index, Senegal 2023, <https://ocindex.net/country/senegal>

²⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²¹ Africa Center, Building Trust to Buttress Senegal Against the Growing Threat of Violent Extremism, 21.04.2026, <https://africacenter.org/spotlight/senegal-building-trust-violent-extremism/>

²² Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal/#military>

²³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, MFDC, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Senegalu w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2024 r. 33 cywilów, do 10 października 2025 r. – 5. Dane zbiorcze za 2026 r. nie są dostępne. Większość ofiar stanowiły osoby, które zginęły w wyniku przemocy tłumu lub interwencji służb bezpieczeństwa w trakcie zamieszek i protestów.^[25]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2024 r. do końca pierwszego kwartału 2026 r. na terenie Senegalu nie odnotowano regularnych działań zbrojnych, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.^[26]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2024 r. do końca pierwszego kwartału 2026 r. na terenie Senegalu nie odnotowano działań partyzanckich, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.^[27]

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2024 r. do końca pierwszego kwartału 2026 r. na terenie Senegalu nie odnotowano regularnych działań odwetowych, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.^[28]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Nie odnotowano zagrożeń humanitarnych dla cywilów, które byłyby rezultatem działań zbrojnych.^[29]

²⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal,civilians, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W okresie od początku 2024 r. do końca pierwszego kwartału 2026 r. na terenie Senegalu nie odnotowano zdarzeń o charakterze terrorystycznym.^[30]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W Senegalu zdarzają się pojedyncze przypadki samosądów, które prowadzą do ofiar śmiertelnych. Poszkodowanymi są osoby podejrzewane o popełnienie kradzieży lub morderstwa. Niekiedy dochodzi również do użycia przemocy na skutek sporów między rolnikami i pasterzami.^[31] Odnotowano także pojedyncze przypadki nadużywania przemocy przez organy porządku publicznego, w tym także w kilku przypadkach prowadzące do zgonu zatrzymanych.^{[32] [33]}

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Senegalu często dochodzi do protestów i demonstracji, które często mają gwałtowny przebieg. Od początku 2024 r. odnotowano ponad 180 tego typu zdarzeń. W kilkudziesięciu przypadkach doszło do interwencji sił porządku publicznego.^[34] Odnotowano co najmniej jedną ofiarę śmiertelną w lutym 2026 r.^[35]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Organizacje przestępcze mają silną pozycję w Senegalu i działają w wielu nielegalnych sektorach. Lokalne grupy zajmują się handlem ludźmi, przemyceniem podrobionych leków, nielegalnym wyrębem lasów, przestępstwami przeciwko dzikiej przyrodzie oraz handlem narkotykami, współpracując w różnym stopniu z grupami transgranicznymi. Lokalne sieci zajmujące się przestępstwami przeciwko dzikiej przyrodzie pełnią głównie rolę pośredników transportowych dla zagranicznych kłusowników. Niektóre frakcje dawnych ruchów separatystycznych nadal działają jako luźno zorganizowane grupy przestępcze, które zajmują się przede wszystkim

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³² Amnesty International, The State of the World's Human Rights; Senegal 2025, 21.04.2026, <https://www.amnesty.org/en/location/africa/west-and-central-africa/senegal/report-senegal/>

³³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, protests, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), Africa Overview: March 2026, 09.03.2026, <https://acleddata.com/update/africa-overview-march-2026>

nielegalnym handlem florą i fauną, a także handlem narkotykami. Nie ma jednak dowodów na to, że w Senegalii działają grupy sensu stricto mafijne.^{[36][37]}

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Konstytucja Senegalii i obowiązujące tam prawo reguluje zasady dotyczące wolności przemieszczania się, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a władze tego kraju generalnie respektują ww. przepisy w praktyce.^[38]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Senegal posiada podobną dynamikę migracji wewnętrznych, jak inne kraje regionu. Ludność migruje z terenów wiejskich do miast oraz z interioru na wybrzeże, a populacja miast rozrasta się w tempie 3,5% rocznie. Obecnie niemal połowa mieszkańców mieszka w miastach. Największe z nich, Dakar, liczy sobie 3,3 mln mieszkańców. Generalnie większość ludności mieszka na zachodzie kraju, na wybrzeżu.^[39] Kobiety często zmieniają miejsce zamieszkania ze względu na zawierane małżeństwa, natomiast mężczyźni – w poszukiwaniu pracy.^[40]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

W wyniku trwającego przez dekady konfliktu w regionie Casamance tysiące tamtejszych mieszkańców zmuszonych zostało do opuszczenia swoich domów i szukania ochrony w innych regionach Senegalii. Niektóre międzynarodowe agencje pomocy humanitarnej szacują, że w sumie liczba ta mogła sięgać nawet 20 000 osób, jednak większość powróciła do swoich domów lub znalazła inne trwałe rozwiązanie.^[41]

Ostatnie raporty nie wskazują na problem wewnętrznych uchodźców, którzy opuszczaliby domy ze względów bezpieczeństwa, ale mogą się zdarzać przesiedlenia

³⁶ Africa Center, Building Trust to Buttress Senegal Against the Growing Threat of Violent Extremism, 21.04.2026, <https://africacenter.org/spotlight/senegal-building-trust-violent-extremism/>

³⁷ Global Organized Crime Index, Senegal <https://ocindex.net/country/senegal>

³⁸ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Senegal, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/senegal/>

³⁹ CIA, The World Fact Book, Senegal, 10.10.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/senegal/#people-and-society>

⁴⁰ Integral Human Development, Senegal <https://migrants-refugees.va/country-profile/senegal/>

⁴¹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Senegal, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/senegal/>

spowodowane klęskami żywiołowymi.^[42] ^[43] Organizacje obrony praw człowieka krytykują rząd za brak trwałych rozwiązań dla tej grupy osób.^[44]

UCHODŹCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Senegalczycy migrują również do krajów ościennych. Niewielkie ilości Senegalczyków żyją w Gambii, Mauretanii, na Wybrzeżu Kości Słoniowej, w Mali i w Nigrze.^[45] W związku z ofensywą rządową przeciw rebeliantom w czerwcu 2022 r., granicę z Gambią przekroczyło dodatkowo kilkaset osób.^[46] Rząd Senegalu zezwolił na spontaniczne i niesformalizowane powroty tych osób do Senegalu.^[47] Obecnie UNHCR nie odnotowuje napływu uchodźców z Senegalu do krajów sąsiednich.^[48]

Wielu Senegalczyków migruje także z przyczyn ekonomicznych do Europy, głównie do Francji, Włoch lub Hiszpanii.^[49]

PODSUMOWANIE

Senegal uzyskał niepodległość w 1960 r. jako część byłego imperium francuskiego. Obecnie jest republiką prezydencką. Na terenie Senegalu nie toczy się obecnie żaden konflikt zbrojny i nie odnotowuje się zagrożenia dla ludności cywilnej.

Senegal należy do krajów, których prawo nie przewiduje kary śmierci za jakiegokolwiek przestępstwo.

⁴² IDMC, (Internal Displacement Monitoring Centre, Senegal, <https://www.internal-displacement.org/countries/senegal/>)

⁴³ UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), West & Central Africa; Forcibly Displaced and Stateless Persons Presence; Figures available as of 30 April 2025, 20.05.2025, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/116583>

⁴⁴ HRW (Human Rights Watch), Senegal: Families Internally Displaced by Floods in Limbo, 18.08.2025, <https://www.hrw.org/news/2025/08/18/senegal-families-internally-displaced-by-floods-in-limbo>

⁴⁵ Integral Human Development, Senegal, <https://migrants-refugees.va/country-profile/senegal/>

⁴⁶ Al Jazeera, Senegalese refugees flee to Gambia after separatist crisis, 02.06.2022, <https://www.aljazeera.com/news/2022/6/2/senegalese-refugees-flee-to-gambia-after-separatist-crisis>

⁴⁷ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Senegal, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089141.html>

⁴⁸ UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), West & Central Africa; Forcibly Displaced and Stateless Persons Presence; Figures available as of 30 April 2025, 20.05.2025, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/116583>

⁴⁹ Integral Human Development, Senegal, <https://migrants-refugees.va/country-profile/senegal/>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

1. Academic Accelerator, Subdivisions Of Senegal, <https://academic-accelerator.com/encyclopedia/subdivisions-of-senegal>
2. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), Africa Overview: March 2026, 09.03.2026, <https://acleddata.com/update/africa-overview-march-2026>
3. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Senegal, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
4. Africa Center, Building Trust to Buttress Senegal Against the Growing Threat of Violent Extremism, 21.04.2026, <https://africacenter.org/spotlight/senegal-building-trust-violent-extremism/>
5. Al Jazeera, Senegalese refugees flee to Gambia after separatist crisis, 02.06.2022, <https://www.aljazeera.com/news/2022/6/2/senegalese-refugees-flee-to-gambia-after-separatist-crisis>
6. Amnesty International, Death sentences and executions in 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
7. Amnesty International, The State of the World's Human Rights; Senegal 2025, 21.04.2026, <https://www.amnesty.org/en/location/africa/west-and-central-africa/senegal/report-senegal/>
8. AP (Associated Press), France withdraws from Senegal, ending its permanent military presence in West Africa, 17.07.2025, <https://apnews.com/article/senegal-france-military-withdrawal-57d150687e18cd20ac6a6d7194821208>
9. CIA, The World Fact Book, Senegal, 10.10.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/senegal//people-and-society>
10. Global Organized Crime Index, Senegal 2023, <https://ocindex.net/country/senegal>
11. Global Organized Crime Index, Senegal <https://ocindex.net/country/senegal>
12. HRW (Human Rights Watch), Senegal: Families Internally Displaced by Floods in Limbo, 18.08.2025, <https://www.hrw.org/news/2025/08/18/senegal-families-internally-displaced-by-floods-in-limbo>
13. IDMC, (Internal Displacement Monitoring Centre, Senegal, <https://www.internal-displacement.org/countries/senegal/>
14. Integral Human Development, Senegal <https://migrants-refugees.va/country-profile/senegal/>
15. Integral Human Development, Senegal, <https://migrants-refugees.va/country-profile/senegal/>
16. Open FactBook, Senegal, <https://openfactbook.org/countries/senegal//people>

17. UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), West & Central Africa; Forcibly Displaced and Stateless Persons Presence; Figures available as of 30 April 2025, 20.05.2025, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/116583>
18. UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), West & Central Africa; Forcibly Displaced and Stateless Persons Presence; Figures available as of 30 April 2025, 20.05.2025, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/116583>
19. US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Senegal, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089141.html>
20. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Senegal, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/senegal/>
21. Wikimedia, Commons, Senegal, administrative divisions - de - monochrome.svg, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Senegal,_administrative_divisions_-_de_-_monochrome.svg
22. Wikipedia, Subdivisions of Senegal, https://en.wikipedia.org/wiki/Subdivisions_of_Senegal